

Posudek oponenta na diplomovou práci

☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Michaela Schierová
	Datum: 7.9.2014
Autor:	Daniela Urbanová
Název práce: Analýza genového shluku kódujícího biosyntézu manumycinového antibiotika U-6162 a způsoby jeho modifikace	
Cílem práce bylo přispět k objasnění tvorby manumycinových antibiotik s perspektivou vzniku nových derivátů s novými vlastnostmi.	
Struktura (členění) práce, odpovídá požadovanému? ANO Rozsah práce (počet stran): 94 Je uveden anglický abstrakt a klíčová slova, ANO Je uveden seznam zkratk? ANO	
Literární přehled: Odpovídá tématu? ANO Je napsán srozumitelně? ANO Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? ANO Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Většinou ANO, u některých pasáží mi literární zdroj chybí. Příklady uvádím v Připomínkách. Citovaných prací je celkem 114, více než polovina byla publikována před rokem 2000, pouze 15 citovaných prací je z posledních 4 let. Velmi kladně hodnotím kvalitní text o biosyntéze manumycinů.	
Materiál a metody: Odpovídají použité metody experimentální kapitole? ANO Práce je metodicky velmi bohatá, zahrnuje klonování, sekvencování, přípravu kmenů s delecí pomocí homologní rekombinace, transformace a konjugace, detekci transformantů pomocí Southern hybridizace i PCR. Další skupinu metod představuje analýza sekundárních metabolitů pomocí chromatografie na tenké vrstvě, UHPLC i inhibičního testu <i>in vitro</i> . Jsou metody srozumitelně popsány? ANO, většinou je postup až příliš detailní, avšak v některých částech nepřesný, např. u složení reakční směsi pro PCR není uvedena koncentrace primerů, jen jejich objem (53/49). Není uvedeno, kolik ug štěpené DNA nanášíte na gel při Southern hybridizaci. Rovněž není obvyklé uvádět složení roztoku solí v procentech, ale spíše jejich molární koncentrace. Autorka v práci používá širokou paletu antibiotik, avšak jen zřídka je vysvětlen princip selekce. V kapitole Metody bych navíc přivítala podrobnější členění, které by bylo uvedeno i v Obsahu. Formální úprava názvů kapitol není jednotná a pořadí metod není úplně logické.	

Experimentální část:

Je vysvětlen cíl experimentů? ANO, Experimentální část má přehlednou strukturu, odpovídající Cílům práce. V úvodní kapitole každého segmentu je stručně uveden cíl i hlavní výsledky.

Je dokumentace výsledků dostačující? Zpravidla ANO

Postrádám např. data o PCR analýze, vyznačení oblastí genového klastru, které byly osekvenovány v rámci diplomové práce. V kapitole 5.3.3. nejsou uvedeny podmínky kultivace pro analýzu sekundárních metabolitů (zejména stáří kultury, médium)

Postačuje množství experimentů k získání odpovědí na zadané otázky?

ANO

Diskuze:

Je opravdu diskuzí, nejde jen o konstatování vlastních výsledků? ANO

Jsou výsledky porovnávány s literaturou? ANO

Jsou uvedeny nějaké hypotézy či návrhy na další řešení problematiky? ANO

Závěry (Souhrn) :

Jsou výstižné? ANO

Souhrn i abstrakt jsou napsány velmi stručně a výstižně.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Předložená diplomová práce je napsána velmi pečlivě, téměř bez překlepů a gramatických chyb. Práci by podle mého prospěl větší počet přehledných schémat, jak v části teoretické, tak i v kapitole Výsledky.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Daniele Urbanové se diplomová práce opravdu zdařila. Je bohatá nejen informacemi získanými z literatury, ale především dokládá, že se autorka podílela na zajímavém projektu a získala cenné zkušenosti z oblasti mikrobiologie, molekulární biologie i biochemie. Velmi dobře se vyrovnala i s diskusí získaných výsledků.

Přestože se autorka dopustila některých prohřešků, doporučuji její práci k obhajobě.

Otázky a připomínky oponenta:

STR./ čís.

Otázky

Jaký je podíl autorky na výsledcích prezentovaných v diplomové práci? Z textu není úplně jasné, na které výsledky navazuje, které experimenty prováděla sama nebo se na nich podílela jen částečně. Zvládá např. metodu UHPLC a především interpretaci jejích výsledků?

9/5 Jsou pro streptomycety také typické operony nebo spíše shluky individuálních genů s vlastními promotory? Lze v promotorech genů pro biosyntézu U-62162 nalézt společné regulační motivy? Liší se od genů pro jiná manumycinová antibiotika? Co je „transkripční skupina“ – str. 84/75?

Testovali jste, zda u *Streptomyces lividans* a *Streptomyces coelicolor* dochází k expresi alespoň některých genů vneseného genového klastru? Podobně, ověřili jste, zda byly geny apramycinové biosyntetické dráhy exprimovány v *Streptomyces verdensis*? Jaká je „čitelnost“ regulačních sekvencí v rámci rodu *Streptomyces*?

Pozorovala jste u Vámi připravených delečních kmenů nějaké další změny fenotypu – např. změnu rychlosti růstu?

18/18 Jak si vysvětlujete negativní výsledek *in vivo* antibakteriálních testů manumycinových antibiotik, pokud *in vitro* testy byly pozitivní?

22/21 Jaký typ mutace v genu KS III inhibuje tvorbu asukamycinu?

42/41 Z jakého množství materiálu (objem kultury, hmotnost biomasy) lze získat 10 mg čistého antibiotika U-62162?

Připomínky

6/1 a 8/2 Postrádám citaci.

9/6 Odhad počtu antibiotik produkovaných streptomycetami uvádíte z roku 2001 – nebyl tedy dosud aktualizován?

15/8 Text je příliš rozvleklý vzhledem k tomu, že je informace obecně známá.

15/9 Chybí citace o významu furnesylace.

17/17 V seznamu zkratk chybí zkratky názvů manumycinových antibiotik (rovněž SDR a MDR ze str. 28). Přehled antibakteriálních účinků včetně použitých koncentrací by bylo možné shrnout v tabulce.

19/19 V kapitole „Ostatní“ není řád. V seznamu se střídají živočichové s houbami.

19/20 Jsou opravdu poslední údaje o terapeutických látkách pro Alzheimerovu chorobu z roku 2007?

28/25 Na obr. 11 by bylo vhodné doplnit názvy zúčastněných AK v řetězci ketoreduktázy.

32/30 Chybí mi přesná citace na Redirect technology.

56/51 Chybí údaj o koncentraci DNA. Testujete kvalitu sondy? Na jakém principu probíhá značení sondy? **56/53** : Používáte opravdu 2,5 ml sondy na 100 cm² membrány?

57/54 AP konjugát by měl být spíš v pufru 2.

57/56 Chybí údaj o optimální koncentraci DNA při transformaci.

72/67 Chybí schema znázorňující polohu ověřovacích primerů vůči genovému shluku a výsledek PCR.

75/69 Podobný obrázek / restrikční mapa chybí pro gen *vrDDS*.

77/71 Názvy kmenů na obr. 23 nejsou dobře čitelné.

78/72 Co rozumíte pod výrazem „získaný plazmid“ – úspěšné klonování nebo izolaci DNA?

78/73 Doporučuji v textu stručně vysvětlit, proč přenášíte plazmidy do různých kmenů *E. coli*.

Návrh hodnocení oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis oponenta: